



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Continens Armamentarium Seu Panoplima Spiritualem - Id est, Varia arma
& media ad omnis generis tentationes fortiter sustinendas, & feliciter
superandas, Ad Omnium Quidem Animarum

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1688

Caput. II. De Tentationibus circa Christi Personam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48377)

XXXIX. Tertiò ostendatur, quòd etiam ordo & pulchritudo, & bonum universi exigant hujusmodi permissionem; nam ordo quidem exigit, esse creaturas libero arbitrio præditas, quæ suos actus & motus liberè exequi permittantur. Pulchritudo exigit, ut opposita juxta se posita ex mutua comparatione evidentius elucescant, ac innotescant. Bonum denique universi exigit, ut ex multiplici gradu malorum ac miserorum gradus & excellentia multiformis bonorum ac beatorum præclariùs emicent, sed & perfectio ac gloria Creatoris abundantius repræsentetur, laudetur, & honoretur.

XL. Quartò ostendatur, quòd DEUS, quantum in se est, universos & singulos velit salvari, hominesque ideo permittat tentari, ut resistendo & prævalendo copiosius mereantur, ac gloriosius contendantur; & præterea infirmitates suas experti, ad Creatorem confugiant, ac semper magis solliciti, timorati, ac custoditi permaneant.

CAPUT II.

DE TENTATIONIBVS CIRCA CHRISTI PERSONAM.

CIRCA CHRISTUM tres duntaxat tentationes præcipuè occurrere solent, videlicet an conveniens fuerit, quòd humanitatem assumpserit tam vilem, & Angelicam naturam postposuerit: quòd item se in cibum præbuerit, & tandem tot, tantaque tormenta, ipsamque mortem sustinuerit. Quæ quidem tentationes quâ ratione vinci debeant, hoc capi-

capite breviter (nec enim magno molimine opus est) ostenderetur.

§. I.

Tentatio I. Circa Humanitatem assumptam.

I. **S**implicius vir ceteroqui doctus dum magnitudinem simul Divinitatis, & vilitatem Humanitatis accuratius considerat, imaginari sibi non potest, quòd vel conveniens, vel decorum fuerit, Deum ad eò se demittere, ut Humanitatem sibi ætissimo unionis hypostaticæ vinculo copularet. Queritur, quomodo hæc illi convenientia persuadenda sit?

Responsio.

II. Primò illi ostendatur, Incarnationem istam verò convenientissimam fuisse respectu DEI, quia, ut sapienter advertit S. Damascenus lib. 3. orth. fid. cap. 1. per illam demonstratur bonitas (quatenus non despicit proprii plasmatis infirmitatem, sed eidem se summo modo communicavit) justitia (teste Apostolo Rom. 3. dicente: quem, Christum, proposuit DEUS propitiationem per fidem in sanguine ipsius ad ostensionem Justitiæ suæ) sapientia (quatenus inventi difficillimi pretii facillimam solutionem) & potentia infinita, cum nihil majus excogitari possit, quàm Deum hominem fieri.

III. Secundò ostendatur, eandem Incarnationem etiam respectu Verbi divini convenientissimam fuisse, quia decentissimum fuit, ut immutabiles & naturalis imago Patris humanum genus ad imaginem

nem DEI factum, & per peccatum corruptum pristino suo nitore restitueret; & ut Persona, quæ in SS. Trinitate gignitur, etiam in terris nasceretur, sicque in terris diceretur Filius hominis, qui in cælo est Filius æterni Patris: item ut homines efficerentur Filii adoptivi & hæredes regni cœlestis per eum, qui est Filius naturalis Patris æterni, ut S. Thomas q. 3. a. 8. discurret.

IV. Tertio ostendatur, naturæ quoque humanæ convenientissimam fuisse, quia vel maximè decebat, ut, sicut homo offenderat, ita & homo satisfaceret: & major dæmonis confusio erat, si ab humana natura, quam seduxerat, vinceretur; præterea humana natura tota, quantum in se erat, ceciderat, & decepta fuerat, & maxima ex parte per alienam voluntatem peccaverat, quæ omnia sicut in Angelica natura non reperiebantur, ita suadebant humanam potius, quàm illam esse assumendam.

V. Quarto ipsi quoque universo fuisse convenientem ex eo patet, quòd sic auctum sit nobilissimo entis genere, scilicet unionis hypostaticæ, unde factum est, ut universum omnes rerum ordines, puta naturæ, gratiæ, & unionis hypostaticæ comprehenderet; & sicut in substantiis reperitur una natura cum una hypostasi, & alia cum tribus, ita plures quoque naturæ in una hypostasi reperirentur. Et tandem ut sicut datur homo productus sine viro & muliere, ut Adam: & productus ex viro & muliere, ut Abel: & productus ex viro sine muliere, ut Eva: ita quoque homo ex muliere sine viro produceretur.



§. II.

Tentatio II. circa Christum Eucharisticum.

VI. **E**usebius Clericus non dubitat quidem de possibilitate Eucharistiæ, id unum tamen capere non potest, quomodo decorum Deo esse possit, se in cibum præbere, & per talem porrectionem se tot injuriis, irreverentiis, aliisque incommodis exponere. Quæritur, quâ ratione ab hac tentatione liberari debeat?

Responsio.

VII. Inprimis demonstratur, quòd Eucharistia sit summum amoris artificium, atque adeo, cum etiam Platone teste, amor sit gloriosissimum opus etiam in omni humilitate; neque dignius quâpiam divinitate sit, quàm charitas, meritò actus perfectissimus charitatis, qui est transformatio non moralis duntaxat, sed etiam physica in amatum, indecorus Deo videri non debet. Certè Anacreon jam olim duxit non fortunatiùs solliciturum corda amorem, quàm si intra pectus conderetur, & se protèus jaçtaret in viscera. Quod autem ille optavit, hoc in Eucharistia Christus implevit.

VIII. Secundò ostendatur, quòd Christus, testè Algero, propterea communicaverit sese hominibus, ut visibiliter etiam corporis & sanguinis sui mirifico Sacramento Ecclesiam sibi uniens & concorporans tantâ gratiâ insigniret, ut ipse caput ejus, & ipsa esset corpus suum; non tantùm nomine tenens, sed in veritate sui corporis verè sibi concorporatum, ut in illo

nullius gratiæ nobis esset divortium, cum quo nos solidaret tam unice unitatis Sacramentum, certumque esset hoc pacto nos cum ipso per ipsum similem dignitatis obtinere gloriam, quid autem in hoc non optime conveniens?

IX. Tertio ostendatur, quod, cum DEUS homines creavit ad visionem maiestatis suæ, & perfectissimam unionem moralem cum ipso per amorem, merito ipsi indecorum dici non debeat, si pignus illi perfectissimum ad talem beatitudinem relinquat, quale vel maxime est unio cum corpore Christi; nam, ut iterum Algerus advertit, non esset misericordiæ DEI & iustitiæ condignum, si eos repelleret à consortio, quibus tam familiariter uniri dignatur in hoc exilio, eiusque honoris vicissitudinem non rependeret in manifesta visione suæ Maiestatis; nam quomodo ibi fieret diversum, quod hinc factum est unum? Et quid ad salutem nobis deerit, cum ille, qui salus est omnium, nobis unitus fuerit?

X. Quarto ostendatur, si DEO indecorum non fuit, assumere humanitatem, eique realiter uniri, neque indecorum videri debeat, si se per Sacramentum eidem uniat, cum, ut S. Terefia advertit, majus sit beneficium hoc, quam DEUM fieri hominem, nam in Incarnatione non deificavit nisi animam & carnem suam uniens illam cum sua Persona; at in hoc Sacramento voluit DEUS deificare omnes homines, qui melius aluntur cibus, quibus à pueritia nutriti sunt, cumque in baptismo geniti fuisset ex toto DEO, voluit, ut ex toto se aleremur juxta dignitatem Filiorum, quam nobis tribuit.

XI. Quintò ostendatur, quàm decorum DEO sit, ut nobilissimum suum opus, & Corpus, cujus caput Christus est, Ecclesia videlicet, arctissimo modo unitum conseruetur; atqui coagulum hujus corporis Caro & Sanguis Christi sunt; per hæc enim mysteria non tantùm sumus unum cum Christo, sed inter nos; ardentissimâ enim charitate congelamur arctius; nam si uniti sumus Christo, & Christus nobis, non quoque inter nos per Christum uniemur juxta notum axioma: Quæcunque sunt eadem uni tertio, sunt etiam eadem inter se.

§. III.

Tentatio III. Circa Christi passionem.

XII. **A**lipius Ethnicus priùs, sed postea ad fidem conversus, etsi fateatur, in multis fidei nostræ articulis se grandem difficultatem pati, nullam tamen gravius sibi negotium facessere, quàm quòd Christus, cùm Deus sit, & unico actu virtutis redimere totum genus humanum potuisset, tantos tamen cruciatus & mortem tam ignominiosam & acerbam sustinere voluerit. Quæritur, quomodo hæc ei difficultas mollienda, aut eripienda sit?

Responsio.

XIII. Inprimis ei ostendat, quòd juxta privilegiariam legem Platonis nihil, quantumcunque vilessimum, vile censeretur, si ex amore fiat, eo quòd charitas omnem vilitatem & humilitatem commendet, uti præclare ostendit Balduinus dicens: *Tradidit Pater Filium, tradidit & se Filius, & hoc*

ex charitate, nec traditionis rea est charitas, sed innocens est etiam in morte Christi; soli enim charitati licet, quidquid libet, & impune; sola Deum cogere potest, quasi imperiosa. Hæc de cælo Deum deposuit, hæc in cruce posuit, hæc tam innocenter, quàm salubriter sanguinem Christi fudit in remissionem peccatorum. Ergo gratiarum actio tota pro salute mundi charitate debetur.

XIV. Secundò eidem ostendatur, quòd nec ipsi Ethnici divinitate indignum judicârunt, variis laboribus & passionibus exerceri, uti patet in Hercule, quem summis laboribus exornârunt, & omni conlectârunt patientiâ. Certè de ignominia Reguli non confusi, sed gloriati sunt Romani, quia pro illis utiliter passus, & cruci suffixus est; cur homo erubescat, & indignum arbitretur, quòd DEUS pro se nihil minùè passus sit? hinc meritò Theodotus Ancyranus Episcopus, nequaquam, inquit, hæc passiones appelles, sed passionum nostrarum potius sanitates, & soli mihi membra virginis ad opprobrium offerre Divinitatis; non enim horum indigna natura est. licet advenientes contumeliarum passiones nobilitatem corporis devastârunt; ut non immeritò Tertullianus humilitates & passiones JESU necessarium decus fidei nominârunt.

XV. Tertio illi ostendatur, quòd per suam passionem nihil de Majestate Divinitatis perdiderit; hinc S. Paulus dixit non rapinam arbitratus est, esse se æqualem Deo, super quæ verba S. Chrysostomus, quod rapuit quis, inquit, & præter congruum accepit, istud deponere non audeat, veritus, ne pereat ne excidat. sed perpetuò ipsum detinet. Qui verò naturalem quandam

dignitatem habet, non veretur descendere etiam ab illa, sciens, quòd tale nihil passurus sit.

XVI. Quartò eidem ostendatur, quòd hoc ipso, quòd tam magnus fuerit, humilitatem passionis aspernari non debuerit, juxta illud Sapientis præceptum: *Quantò magnus es, humilia te in omnibus*, hinc rectè Balduinus ait: *Secundùm magnitudinem dignitatis aqua sit mensura humilitatis. Humilitas in honore honor est ipsius honoris, & dignitas dignitatis. Omnis dignitas ipso dignitatis nomine indigna est, si humilia dedignetur. Humilitas autem sine honore ipsa sibi sufficit ad honorem; honor verò sine humilitate sese perdat ad confusionem.*

CAPUT III.

DE TENTATIONIBUS CIRCA
ANGELOS.

I. **P**Ambo Monachus, dum illud Isaia c. 14. legeret: *Quomodo cecidisti de caelo Lucifer, qui manè oriebaris? corruisti in terram, qui convenerabas gentes. Verùm tamen ad infernum devertis in profundum lacu: ingenti commiseratione tactus erga ruinam tot nobilissimorum spirituum, non levem exinde sentit tentationem circa bonitatem Creatoris, ut qui tantam multitudinem (nam nonaginta novem partibus Angelos malos superare multitudinem hominum aliqui existimant, inducti ex eo quòd Pastor Evangelicus dimisisse 99. oves, & centesimam, id est, humanam naturam quasi visse dicatur non perinde ac homines sanguine suo, ut facile potuisset, redemerit. Quæritur, quomodo persuaden-*